REGION HOVEDSTADEN

KOLLEKTIV TILGÆNGELIGHED TIL SUNDHEDSHUSET HELSINGØR

LOKALISERING VED PRØVESTENSCENTRET

ADRESSE COWI A/S
Parallelvej 2
2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00
FAX +45 56 40 99 99
WWW cowi.dk

INDHOLD

1	Sammenfatning	2
2	Indledning	4
2.1	Baggrund	4
2.2	Løsning af opgaven	4
3	Kollektiv tilgængelighed	5
3.1	Køreplanlagt betjening	5
3.2	Opgørelse af tilgængelighed	7
3.3	Prøvestenscentret versus Murergade	7
3.4	Til nærmeste hospital/sundhedshus	10
4	Tilpasning af den kollektiv trafik	14
4.1	Stoppesteder ved det nye sundhedshus	14
4.2	Helsingør Kommune	14
4.3	Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner	14

PROJEKTNR.	DOKUMENTNR.
A094352	

VERSION	UDGIVELSESDATO	BESKRIVELSE	UDARBEJDET	KONTROLLERET	GODKENDT
1.1	16. marts 2017		LYMA	DAN	LYMA

http://projects.cowiportal.com/ps/A094352/Documents/03 Project documents/Helsingør Sundhedshus.docx

1 Sammenfatning

Kollektiv tilgængelighed

Helsingør Kommune har besluttet at bygge et nyt sundhedshus ved Prøvestenscentret, og beliggende øst for den nuværende Borgerservice på Birkedalsvej 27. Notatet indeholder en vurdering af konsekvenser for tilgængelighed med kollektiv transport af, at Sundhedshus Helsingør lokaliseres ved Prøvestenscentret. I dag er det lokaliseret i Murergade tæt ved Helsingør centrum.

Region Hovedstadens kommende aktiviteter i sundhedshuset retter sig mod borgere i flere kommuner. God tilgængelighed med kollektiv transport er derfor relevant for borgere i Gribskov, Helsingør, Fredensborg og Hørsholm kommuner.

Den kollektive tilgængelighed er analyseret gennem automatiserede opslag i Rejseplanen.dk, der er sammenholdt med befolkningstætheden rundt om i kommunerne. Tilgængelighed måles på den samlede rejsetid med kollektiv transport fra dør til dør, inkl. gangtid til og fra stationer og stoppesteder.

Til Prøvestenscentret eller Murergade - med dagens kollektive betjening

Hvis alle indbyggere i de fire kommuner skal benytte kollektiv transport til Sundhedshus Helsingør, er der forskel på tilgængeligheden i dag og ved den kommende beliggenhed. For korte rejser, som tager under en time, er den nye lokalisering bedst. For de lange rejser, som tager over en time er tilgængeligheden til Murergade bedst.

Alle indbyggere i de fire kommuner visiteres imidlertid ikke til Sundhedshus Helsingør. Frederikssund Hospital eller Hillerød Hospital er for mange en mere nærliggende mulighed. Det er derfor relevant at vurdere tilgængeligheden med kollektiv transport ud fra den lokalitet, der ligger nærmest - målt på rejsetid med kollektiv transport.

Kollektiv tilgængelighed til nærmeste hospital/sundhedshus for indbyggere i Gribskov, Helsingør, Fredensborg og Hørsholm kommuner. Sundhedshus i Murergade og ved Prøvestenscentret

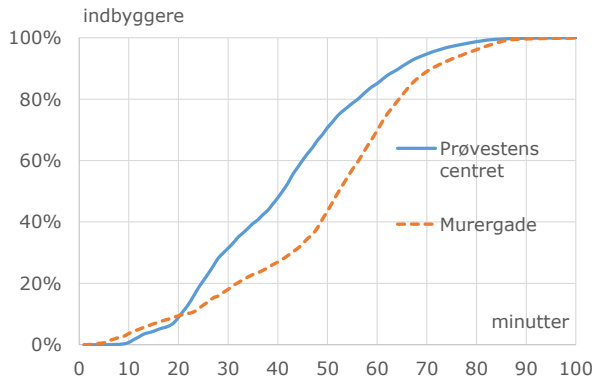

Lokalisering ved Prøvestenscentret har med dagens køreplan en væsentlig bedre tilgængelighed end Murergade, idet langt flere borgere i de fire kommuner har kortere rejsetid med kollektiv transport til det nærmeste hospital/sundhedshus.

31 % af indbyggerne kan, som figuren viser, nå frem til nærmeste hospital/sundhedshus på under 30 minutter med en lokalisering ved Prøvestenscentret. Den tilsvarende andel er 18 % ved den nuværende placering i Murergade.

Det er overvejende indbyggerne i Helsingør Kommune som berøres af flytning af Helsingør Sundhedshus, idet de opnår en bedre tilgængelighed. For indbyggerne i Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner er effekten en generelt dårligere tilgængelighed, hvilket skal ses i lyset af at Hillerød og Frederikssund hospitaler for de fleste er tættere på.

Kollektiv tilgængelighed, målt som rejsetid i minutter fra dør til dør, til nærmeste hospital/sundhedshus for indbyggere i Gribskov, Helsingør, Fredensborg og Hørsholm kommuner

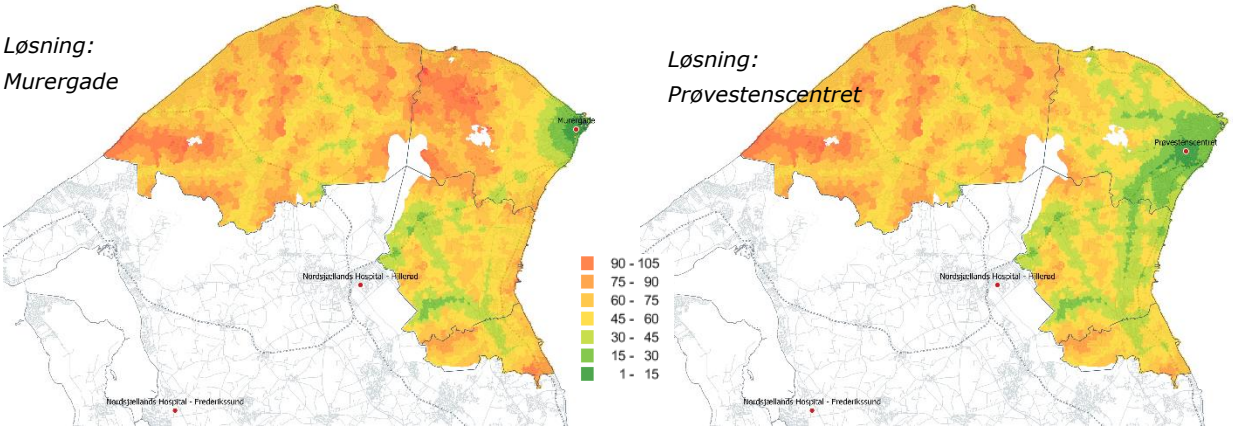

Tilpasningsmuligheder for den kollektive transport

Adgangsveje og standsningssteder ved det nye sundhedshus kendes ikke endnu, men det er sandsynligt, at der kan etableres standsningssteder tæt ved den kommende hovedindgang. Der arbejdes med alternative løsninger, herunder en busvej mellem den nuværende terminal og det nye sundhedshus.

Der er i dag en meget god lokal busbetjening i Helsingør af Prøvestenscentret, idet alle bybusser kører hertil. Fra oplandet i Helsingør Kommune er der generelt en bedre tilgængelighed til Prøvestenscentret end til Murergade, selvom ikke alle linjer betjener Prøvestenscentret, og der derfor skal skiftes til bybusserne.

Tilgængeligheden til Prøvestenscentret er mest problematisk for de lange rejser, hvor der skal skiftes mellem regionale/tværkommunale ruter og de lokale bybusser. Med øget efterspørgsel efter rejser til det nye sundhedshus, vil der i den konkrete køreplanlægning skulle foretages en prioritering af at opnå gode korrespondancer mellem det lokale og det regionale kollektive net.

En omlægning af den regionale buslinje 390R, så den betjener til det nye sundhedshuset, kan også overvejes. Det skal imidlertid ses i lyset af bussens øvrige opgaver, og må under alle omstændigheder forventes at øge driftsudgifterne.

2 Indledning

2.1 Baggrund

Helsingør Kommune har besluttet at bygge et nyt sundhedshus i tilknytning til Borgerservice, som er beliggende på adressen Birkedalsvej 27 ved Prøvestenscentret– se figur 1.

Sundhedshuset forventes bygget på en bar mark øst for Borgerservice. Bussernes adgangsveje er endnu ikke fastlagt, men det kunne være via en ny vej mellem Birkedalsvej og Prøvestensvej eller via en busvej mellem det nye sundhedshus og den eksisterende busterminal.

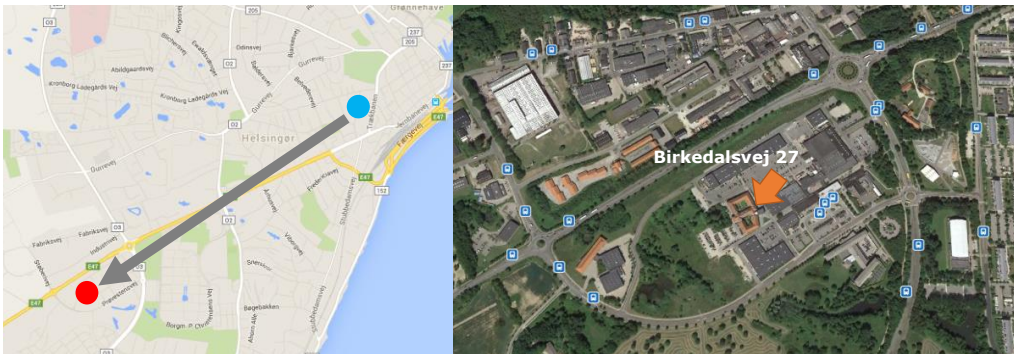

Figur 1. Sundhedshuset flytter fra Murergade til nye bygninger øst for Prøvestenscentret

Region Hovedstaden forventes også at flytte aktiviteter til det nye sundhedshus. Region Hovedstadens aktiviteter i sundhedshuset i Murergade omfatter i dag for hovedparten en akutklinik, hvortil der visiteres efter opkald til 1813 og som er åbent kl. 9-21.

Sundhedshuset Helsingør skal ses i sammenhæng med, at der er tilsvarende hospitalsaktiviteter på Hillerød Hospital og Frederikssund Hospital. Dækningsområdet for sundhedshuset Helsingør omfatter primært kommunerne: Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov. Der vil som oftest visiteres til det nærmeste hospital/sundhedshus, og oplande går derfor på tværs af kommunegrænserne.

Region Hovedstaden ønsker en vurdering af den kollektive tilgængelighed til det nye sundhedshus ved Prøvestenscentret versus det nuværende i Murergade. Tilgængeligheden vurderes for indbyggere i Gribskov, Helsingør, Fredensborg og Hørsholm kommuner.

2.2 Løsning af opgaven

Analysen af den kollektive tilgængelighed til det nye sundhedshus ved Prøvestenscentret versus den nuværende i Murergade er metodemæssigt en reproduktion af den tidligere analyse, hvor lokalisering ved Esrumvej var aktuelt[1].

[1] *"Kollektiv tilgængelighed til Sundhedshuset Helsingør – ved lokalisering i Murergade eller på Esrumvej".* COWI for Region Hovedstaden. 2016

Analysen baseres på:

- Automatiserede opslag i Rejseplanen for alle geografiske relationer (centre af kvadrater på 100x100 meter) i de fire kommuner til Sundhedshus Helsingør i Murergade, Sundhedshus Helsingør ved Prøvestenscentret, Hillerød Hospital og Frederikssund Hospital.

- Opgørelse af rejsetider hvis alle indbyggere i 100x100 meter kvadraterne rejser til det nærmeste Sundhedshus/Hospital i dagens situation og i en situation med lokalisering ved Prøvestenscentret.

- Analyse af om en ny lokalisering giver anledning til væsentlige ændringer i tilgængeligheden til Sundhedshuset Helsingør for borgere i et optageområde svarende til de fire kommuner.

3 Kollektiv tilgængelighed

3.1 Køreplanlagt betjening

Den kollektive trafikbetjening i området er vist på figur 2 sammen med de to lokaliseringer - i Murergade og ved Prøvestenscentret. Optegningen er fra 2015, men rutenettet har ikke ændret sig væsentligt frem til 2017. I figur 3 er zoomet ind på området omkring Prøvestenscentret og de linjer som betjener området i dag er listet op. Betjeningen omfatter i dag:

- Alle bybuslinjer: 801A, 802 og 803

- Begge servicebuslinjer: 840 og 841

- Én ud af fire oplandslinjer: 347

- Én ud af to fælleskommunale linjer: 353

- Ingen regionale linjer idet buslinje 390R ikke betjener Prøvestenscentret

Alt i alt er der i dag en god lokal betjening til Prøvestenscentret. Kommer man fra områder udenfor kommunen, så vil man i de fleste tilfælde skulle foretage et skift mellem regionaltog, lokalbaner eller R-bus til lokale busser i Helsingør Kommune.

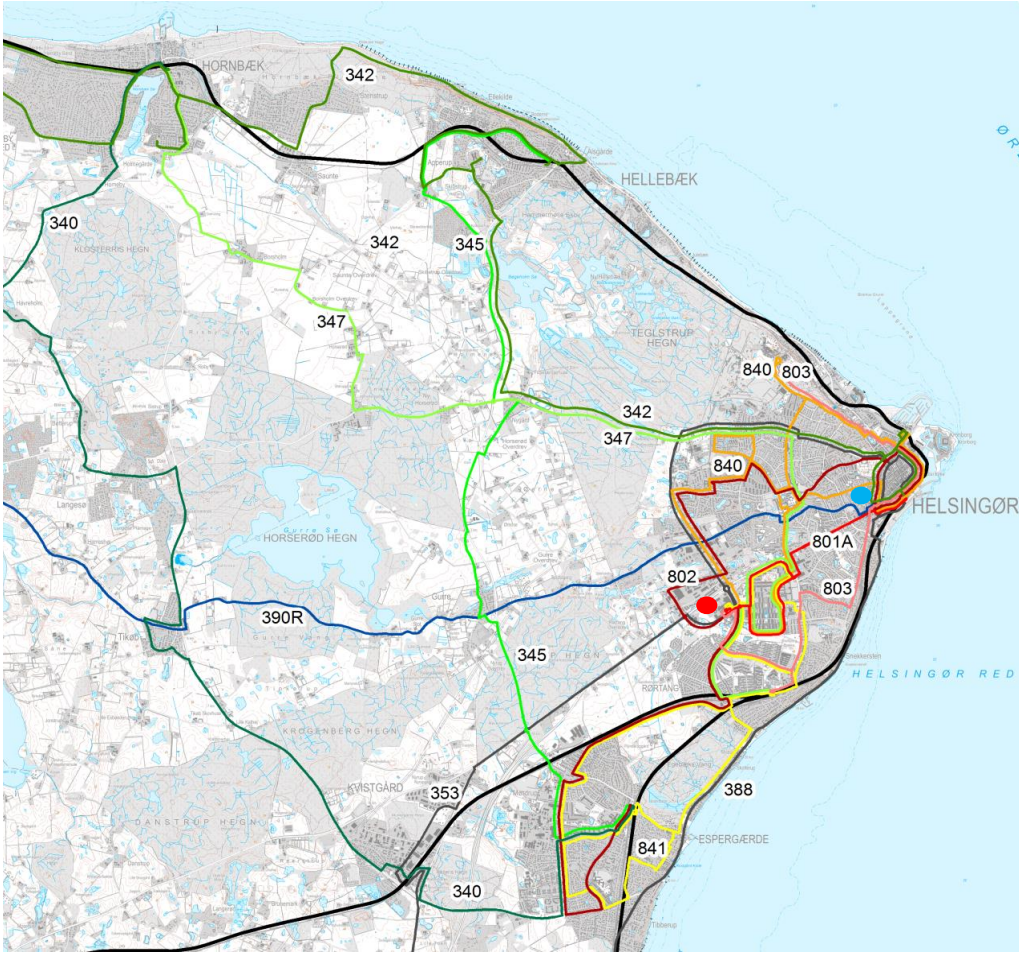

Figur 2. Regional, fælles kommunale og lokale buslinjer i Helsingør
Kilde: "Eftersyn af den kollektive transport i Helsingør". MOE/Tetraplan. 2015

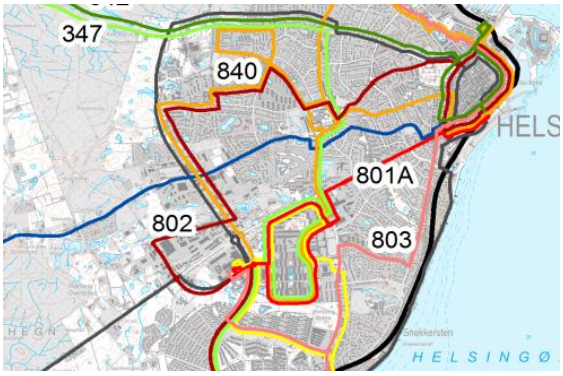

Figur 3. Regional, fælleskommunale og lokale buslinjer i Helsingør
Kilde: "Eftersyn af den kollektive transport i Helsingør". MOE/Tetraplan. 2015

3.2 Opgørelse af tilgængelighed

Den kollektive tilgængelighed er kortlagt ved hjælp af en mængde automatiserede forespørgsler i Rejseplanen. Der er forespurgt for koordinater til centre af geografiske kvadrater på 100x100 meter. For hver kvadrat er fundet den samlede rejsetid til Sundhedshuset i Helsingør (med de to lokaliseringer) eller til Frederikssund hhv. Hillerød hospitaler.

Opslag og rejsetider baseres på:

- Ankomst til lokaliteten inden kl. 9.00 på en hverdag (torsdag d. 3 marts 2017) med den aktuelle køreplan.
- Hvis der er flere rejsemuligheder vælges den, der samlet set tager kortest tid.
- Rejsetiden omfatter hele turen fra dør til dør: gang fra udgangspunktet, ventetid ved påstigning samlet kollektiv rejsetid inkl. skiftetid samt gangtid fra stop eller station til rejsens endemål.
- Hvis man kan gå hurtigere til lokaliteten (med fem kilometer per time) end man kan tage kollektiv transport vælges gangturen.

Rejseplansudtrækkene er kombineret med antal indbyggere (per 1. januar 2016) i hver kvadratnet. Det opgøres, hvor mange indbyggere i de fire kommuner, der har forskellige rejsetider, hvis de alle skal til Sundhedshuset Helsingør (med begge lokaliseringer), og hvordan det tilsvarende ser ud, hvis der visiteres til nærmeste lokalitet med "sygehusaktiviteter", dvs. til sundhedshuset, Hillerød Hospital eller Frederikssund Hospital.

3.3 Prøvestenscentret versus Murergade

I figur 4 er vist en kumuleret kurve over tidsforbruget, hvis alle indbyggere i Gribskov, Helsingør, Fredensborg og Hørsholm kommuner rejser til Sundhedshuset i Helsingør med en lokalisering som nu i Murergade eller med en lokalisering ved Prøvestenscentret på adressen Birkedalsvej 27. Af figuren aflæses at:

- I det nære område, hvor man kan nå frem på under 20 minutter, er Murergade marginalt bedre end Prøvestenscentret. Det kan være en konsekvens af, at flere bor tæt på Murergade, og at gang vælges, hvis det er hurtigere end kollektiv transport.
- For de mellemlange rejser, hvor man kan nå frem på mellem 20 og 60 minutter, giver lokalisering ved Prøvestenscentret den bedste tilgængelighed, idet flere kan nå hurtigere frem end til ved lokaliseringen i Murergade.
- På de lange kollektive rejser, som tager over 60 minutter og som i stort set alle tilfælde er rejser til/fra andre kommuner end Helsingør, er Murergade den, som giver bedst tilgængelighed. Det skyldes formentlig, at de lange rejser i de fleste tilfælde indebærer et skift for rejsende til Prøvetsenscentret.

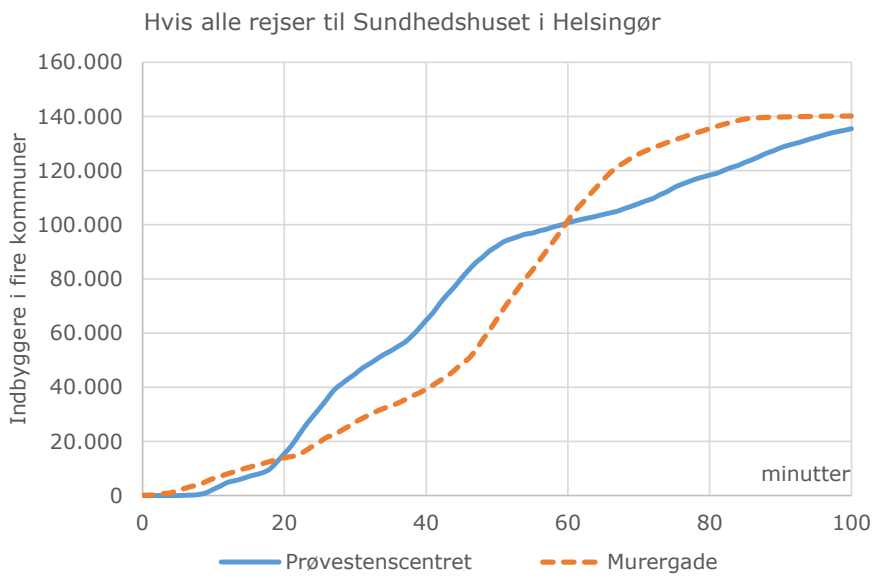

Figur 4. Rejsetider med kollektiv transport for indbyggere fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner til Sundhedshuset Helsingør med lokalisering i Murergade eller ved Prøvestenscentret. Kumuleret kurve

På figur 5 er optegnet tilgængeligheden med kollektiv transport fra de fire kommuner til Sundhedshuset Helsingør med den nuværende lokalisering i Murergade. På figur 6 er tilsvarende vist for en lokalisering ved Prøvestenscentret.

Kigger man nærmere efter, så er der forskelle på tilgængeligheden til de to lokaliseringer. Når sundhedshuset flytter til Prøvestenscentret vil det indebærer:

- En bedre geografisk dækning af de sydøstlige dele af Helsingør Kommune, med en tydelig styrkelse i det sammenhængende bybånd langs Kysten.
- En i store træk uændret dækning af korridorer i Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner.
- En marginalt svagere betjening af områder langs nordkysten i Helsingør Kommune.

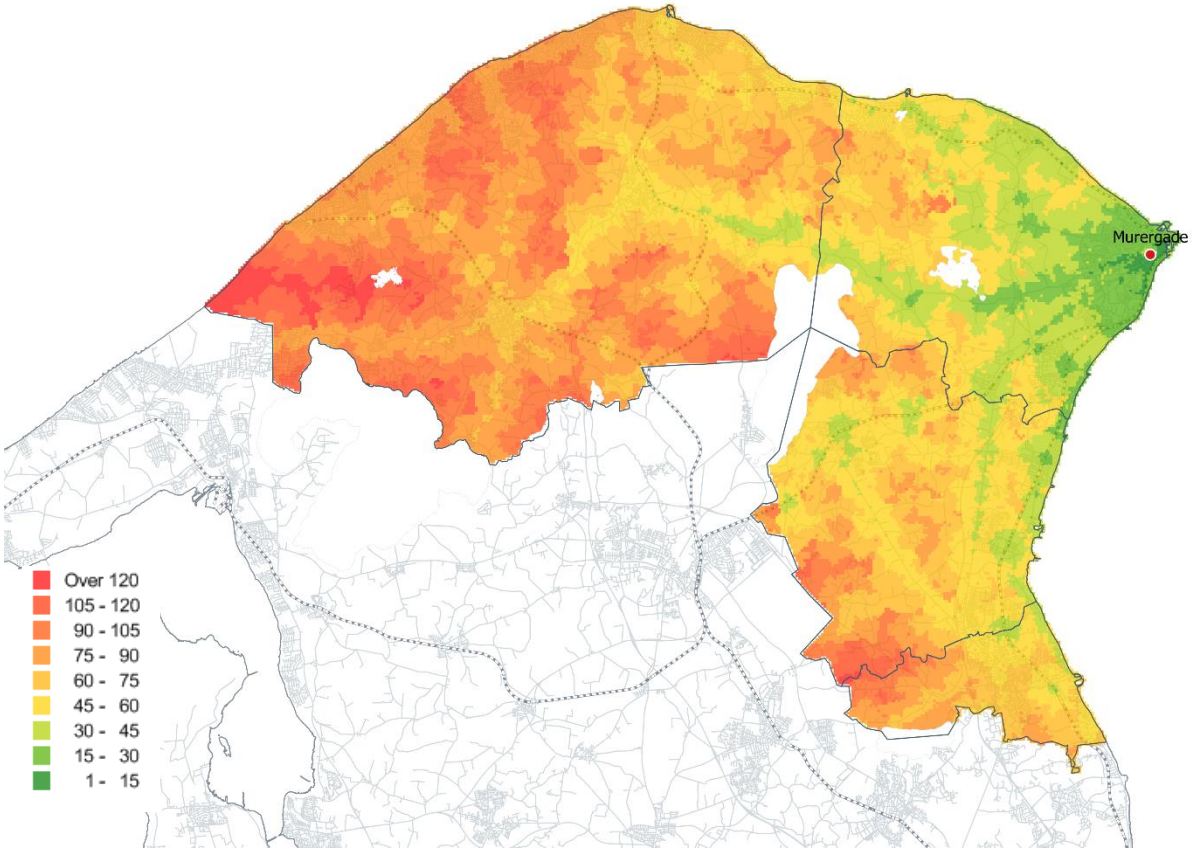

*Figur 5. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **Murergade** fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

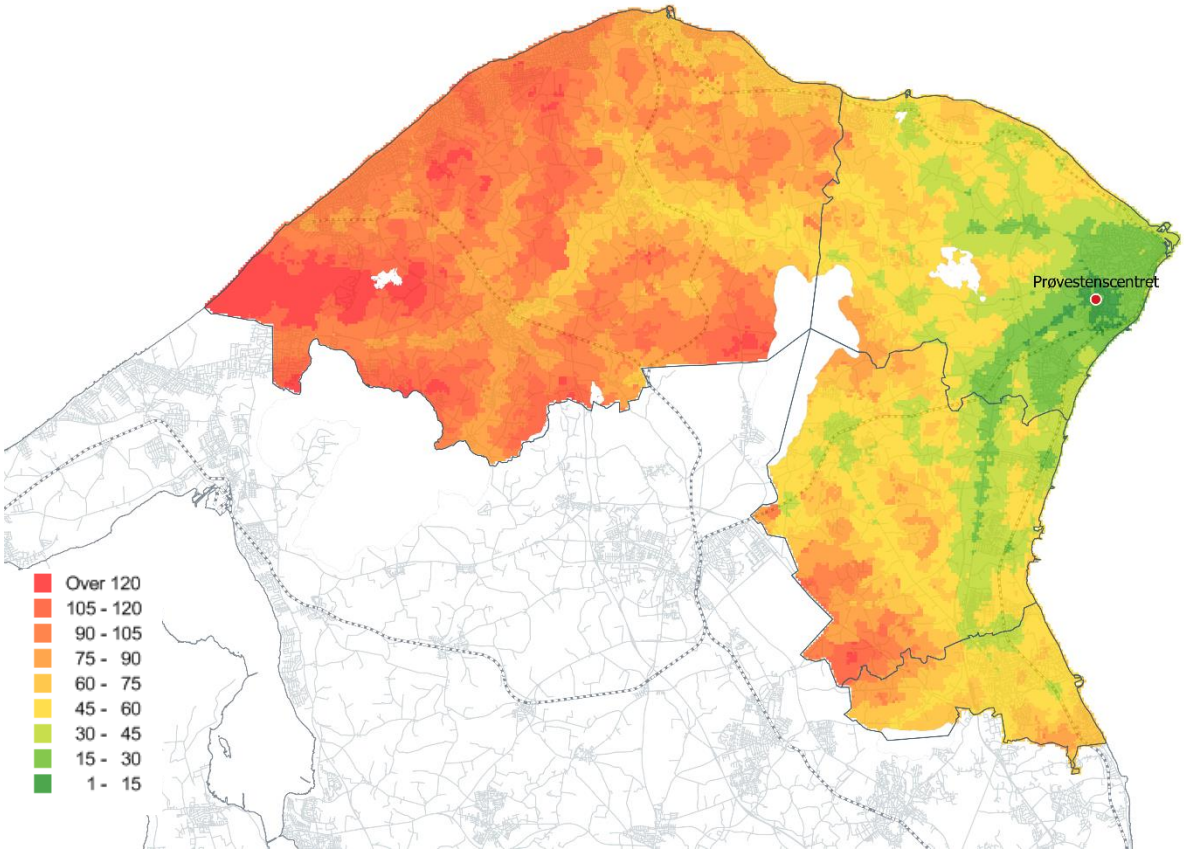

*Figur 6. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **Prøvestenscentret** fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

3.4 Til nærmeste hospital/sundhedshus

- I figur 8 og figur 9 er der vist en optegning af tilgængeligheden fra de fire kommuner til Hillerød hospital og til Frederikssund Hospital. I figur 7 er vist en opgørelse af, hvor mange af indbyggerne i de fire kommuner, som kan nå frem med kollektiv transport indenfor forskellige tidsrum. Det aflæses af figurer at:

- Langt de fleste indbyggere i Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner har en tilsvarende eller bedre kollektiv tilgængelighed til Hillerød Hospital end til sundhedshuset i Helsingør – uanset om det som nu er lokaliseret i Murergade eller ved Prøvestenscentret.

- Praktisk taget har ingen af områderne i de fire kommuner en bedre tilgængelighed til Frederikssund Hospital end til Hillerød Hospital.

- Skulle man alene vælge én lokalisering, så er Helsingør den der opnår den bedste tilgængelighed for flest i de fire kommuner. Det begrundes i, at Helsingør Kommunes befolkning udgør næsten halvdelen af den befolkningspopulation, der kigges på.

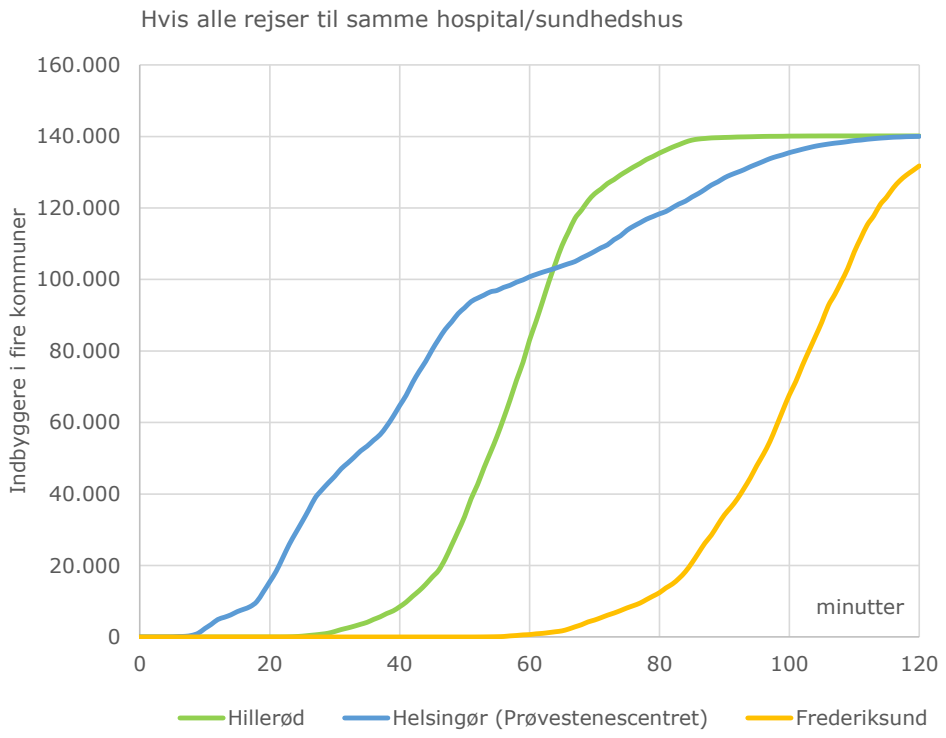

Figur 7. Rejsetider med kollektiv transport for indbyggere fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner til nærmeste lokalitet med en akutfunktion. I Helsingør er vist lokaliseringen ved Prøvestenscentret. Kumuleret kurve

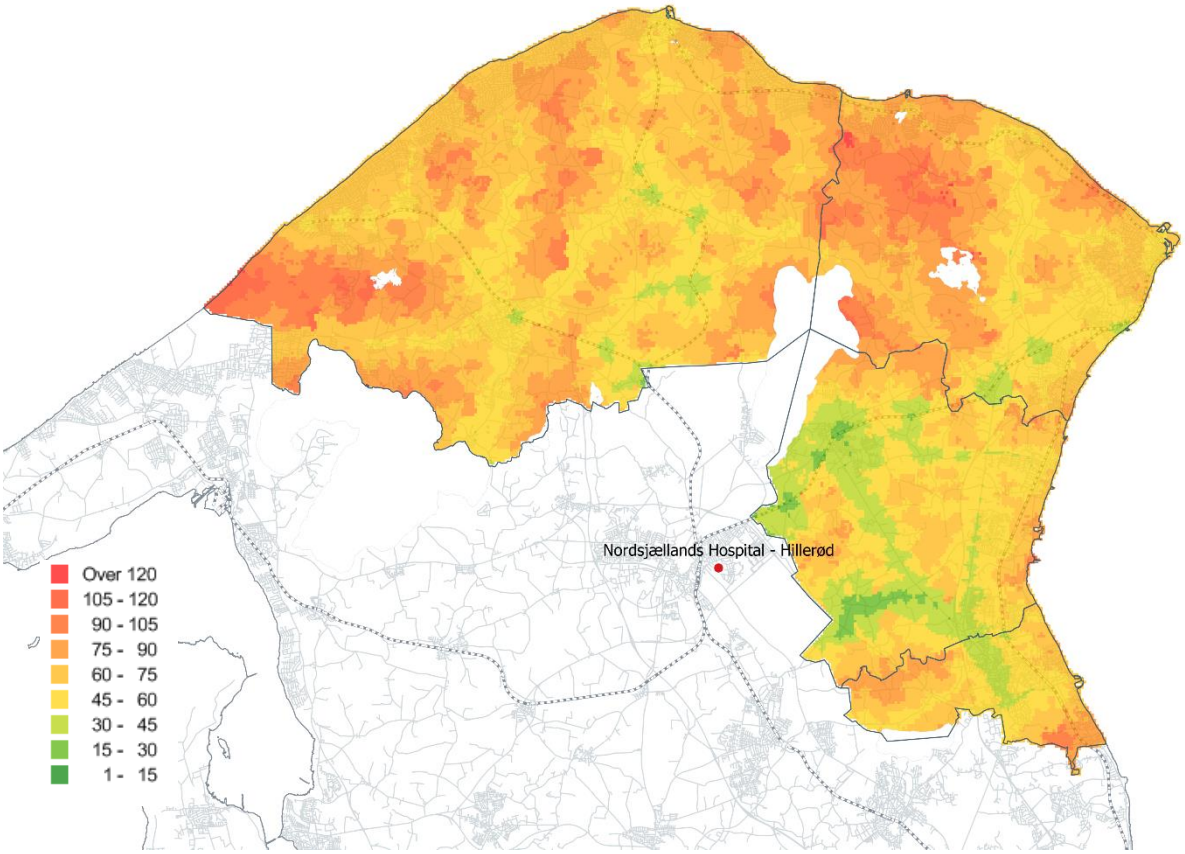

*Figur 8. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **Hillerød Hospital** fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

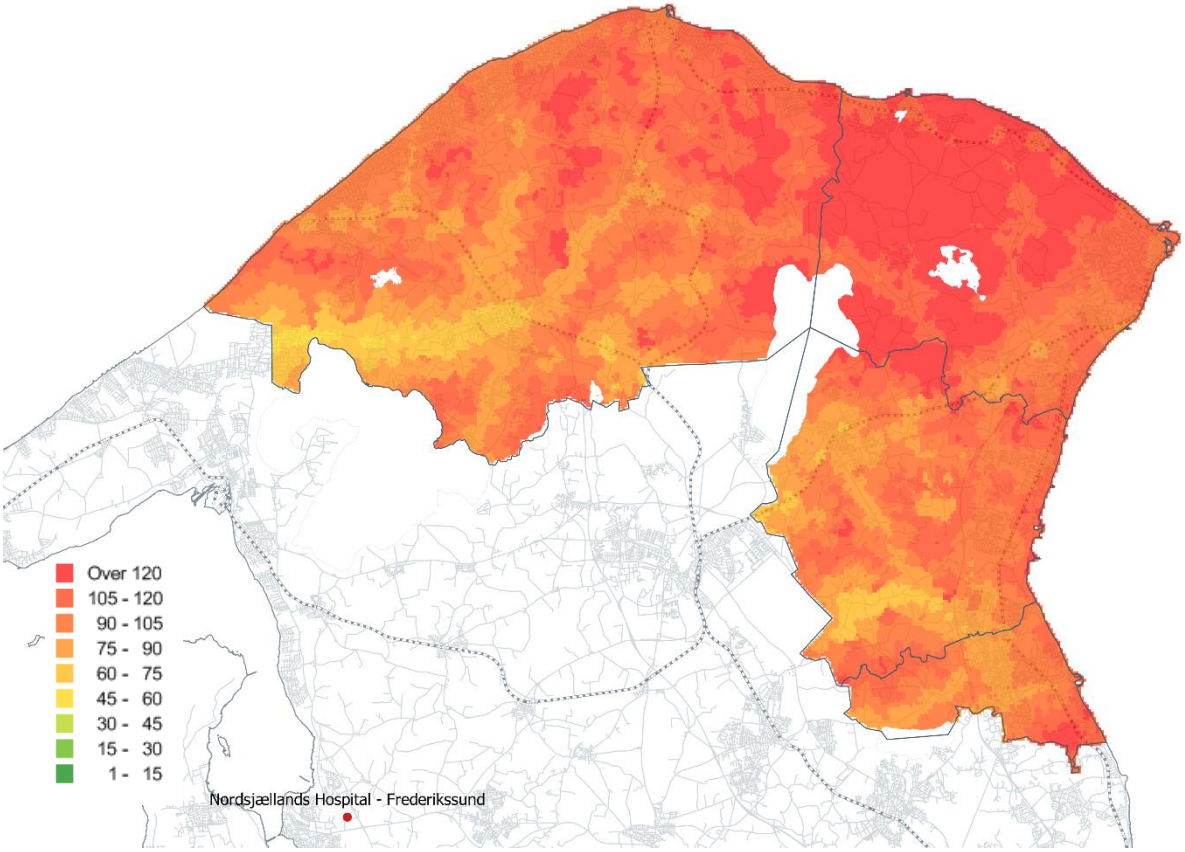

*Figur 9. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **Frederikssund Hospital** fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

I figur 11 og figur 12 er vist en optegning af tilgængeligheden, hvis der henvises til det nærmeste hospital/sundhedshus. Med nærmeste menes det som man hurtigst kan komme til med kollektiv transport. De to kort adskiller sig på lokaliseringen af Helsingør Sundhedshus. I figur 10 er vist en kumuleret kurve over tidsforbruget, hvis alle indbyggere i de fire kommuner rejser til nærmeste hospital/sundhedshus opdelt på de to alternative lokaliseringer i Helsingør.

Alt i alt så tegner der sig dette billede:

- Lokalisering ved Prøvestenscentret har med dagens køreplan en væsentlig bedre tilgængelighed end den nuværende i Murergade, idet langt flere borgere i de fire kommuner har kortere rejsetid med kollektiv transport til det nærmeste hospital/sundhedshus. Helsingør Sundhedshus vil kun for få i de øvrige kommuner være det nærmeste valg, målt på tidsforbrug i kollektiv transport.
- Det er overvejende indbyggerne i Helsingør Kommune som berøres af flytning af Helsingør Sundhedshus, idet de fleste opnår en bedre tilgængelighed. For indbyggerne i Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner er effekten en generelt dårligere tilgængelighed, hvilket skal ses i lyset af at Hillerød og Frederikssund hospitaler for de fleste er tættere på.

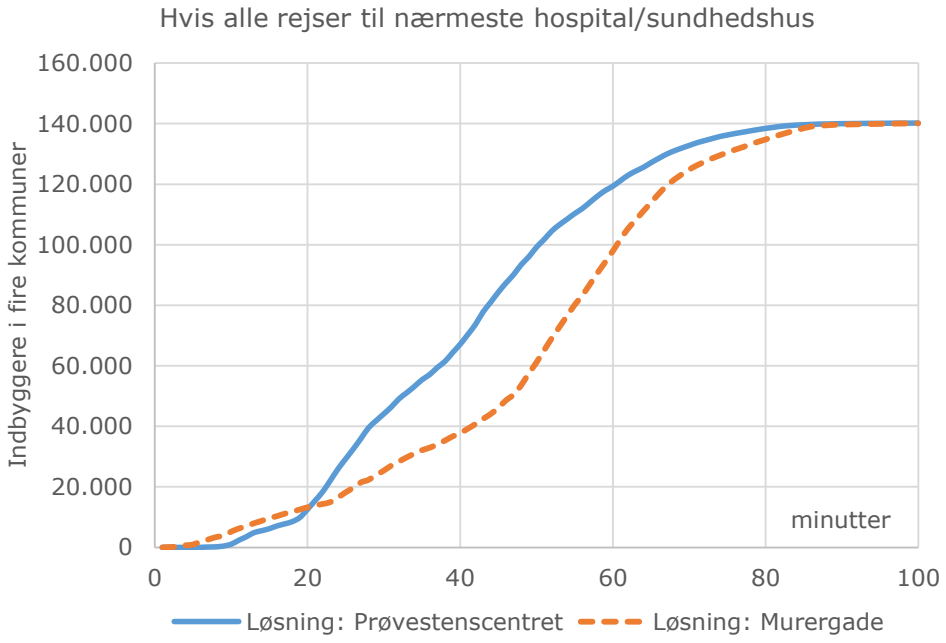

Figur 10. Rejsetider med kollektiv transport for indbyggere fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner til nærmeste lokalitet med en akutfunktion for de to lokaliseringer i Murergade hhv. ved Prøvestenscentret. Kumuleret kurve

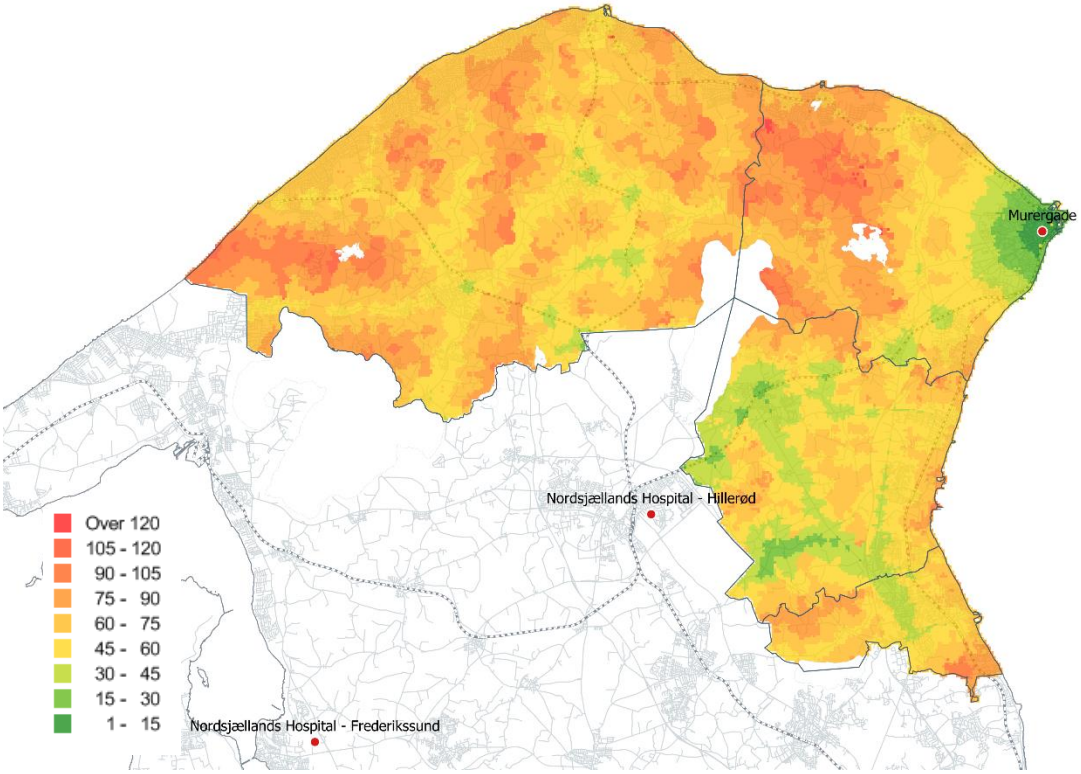

*Figur 11. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **nærmeste** hospital/sundhedshus fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Sundhedshus i **Murergade.** Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

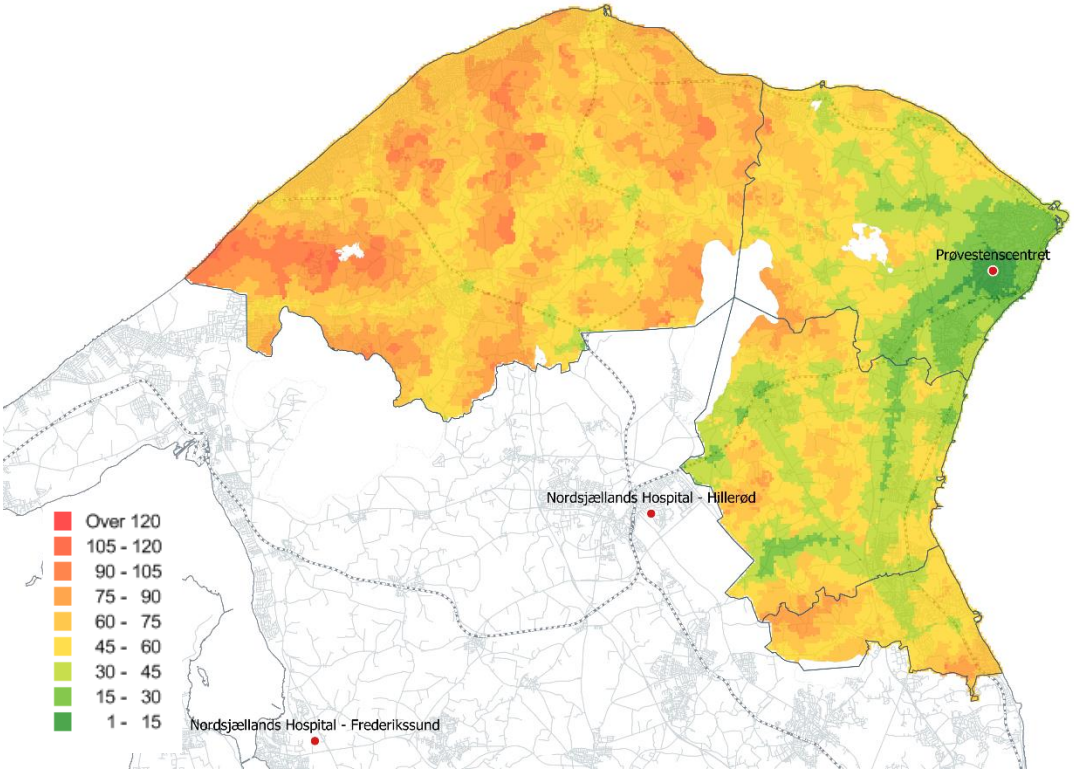

*Figur 22. Minutter rejsetid med kollektiv transport til **nærmeste** hospital/sundhedshus fra Hørsholm, Fredensborg, Helsingør og Gribskov kommuner. Sundhedshus ved **Prøvestenscentret**. Ankomst på en hverdag før kl. 9.00*

4 Tilpasning af den kollektiv trafik

4.1 Stoppesteder ved det nye sundhedshus

Tilgængelighedsberegninger er foretaget med udgangspunkt i de nuværende køreplan og de eksisterende standsningssteder. Der er regnet med, at passagerne går fra busholdepladserne ved Prøvestenscentret og de ca. 200 meter til hovedindgangen til Borgerservice på Birkedalsvej 27.

Adgangsveje og standsningssteder ved det nye sundhedshus kendes ikke endnu, men det er sandsynligt, at der kan etableres standsningssteder tæt ved den kommende hovedindgang. Der arbejdes med alternative løsninger, herunder en busvej mellem den nuværende busterminal og det nye sundhedshus.

Fastlæggelse af busbetjeningen af det nye sundhedshus skal ske via en afvejning af den konkrete efterspørgsel. Helsingør Kommune må, alt andet lige, forvente at få øgede udgifter, idet busser tilpasset det nye sundhedshus formentlig vil skulle have mere køretid i deres omløb.

4.2 Helsingør Kommune

Der er i dag en god kollektiv betjening af Prøvestenscentret, idet alle bybusser kører hertil. Der er altså også potentielt en god tilgængelighed til det nye sundhedshus.

Bybusserne i Helsingør har en stor fladedækning. Det er hensigtsmæssigt netop i betjening til et sundhedshus, fordi det sikre, at mange uden andre transportmuligheder kan anvende den kollektive transport hertil. Særligt skal bemærkes, at de to servicebusser har et godt tag i betjeningen af de ældre i kommunen, hvoraf flere alternativt ville skulle visiteres til kommunalt eller regionalt betalt kørsel.

Fra oplandet i Helsingør er der generelt en bedre tilgængelighed til Prøvestenscentret end til Murergade. Ikke alle oplandslinjer i kommunen har direkte betjening til Prøvestenscentret, men der kan opnås forbindelse via skift til bybussystemet.

4.3 Gribskov, Fredensborg og Hørsholm kommuner

Hvis alle fra de fire kommuner skulle visiteres til Helsingør, så er Sundhedshuset i Muregade at foretrække for rejsende fra "udenbys kommunerne" - set i et tilgængelighedsperspektiv. De fleste indbyggere fra kommunerne udenfor Helsingør, har imidlertid kortere kollektiv rejsetid til Hillerød og Frederikssunds Hospitaler.

På de lange rejser kan muligvis opnås en bedre tilgængelighed gennem forbedringer af korrespondancer mellem tog og busser. En omlægning af den regionale buslinje 390R, så den betjener til Sundhedshuset, kan også overvejes. Det skal

imidlertid ses i lyset af bussens øvrige opgaver, og må under alle omstændigheder forventes at øge Region Hovedstadens driftsudgifter.